

Naše slabost a Kristova síla

Texty na tento týden

Jk 1,13–21

Základní verš

„Blahoslavený člověk, který ob stojí ve zkoušce; když se osvědčí, dostane vavřík života, jež Pán zaslíbil těm, kdo ho milují.“ (Jk 1,12)

Všichni jsme to zažili. Přestože jsme se rozhodli, že se budeme vyhýbat pokušení, v zápalu boje někdy zapomínáme a upadáme do hříchu. Někdy se zdá, že čím více se soustředíme na to, abychom nehřešili, tím víc se cítíme bezmocní a neschopní. Přemýšlíme, zda je vůbec možné se před pokušením uchránit. Těžko si dokážeme představit opravdového křesťana, který by se obzvlášť po pádu do hříchu nezabýval otázkou svého spasení. Naštěstí můžeme nad pokušeními zvítězit. Nikdo z nás, bez ohledu na to, jak moc jsme svázáni hříchem, není bez naděje, protože náš „Otec nebeských světél“ (Jk 1,17) je větší než náš sklon k hříchu a jedině v něm a prostřednictvím jeho slova můžeme dosáhnout vítězství.

Toto poselství přináší verše, které budeme studovat tento týden. Pochopitelně – pokušení je skutečné, stejně jako je skutečný hřích a také boj sama proti sobě. Jenže stejně tak je skutečný i Bůh. Jen v jeho síle můžeme nad pokušeními zvítězit.

Zdroj pokušení

¹³Kdo prochází zkouškou, ať neříká, že ho pokouší Pán. Bůh nemůže být pokoušen ke zlému a sám také nikoho nepokouší. ¹⁴Každý, kdo je v pokušení, je sváděn a váben svou vlastní žádostivostí. (Jk 1,13.14)

Osobní studium

Proč je důležité vědět, že Bůh nikoho nepokouší? Kde tedy vzniká pokušení a jak nám toto poznání může pomáhat v zápase s hříchem?

Jakub je důrazný. Bůh není původcem zla ani pokušení. Podle textu v Jk 1,13.14 spočívá problém v nás – a právě proto se pokušení dokážeme těžko bránit.

Boj s hříchem tedy začíná v naší mysli. Ať už se nám to líbí nebo ne, pravdou zůstává, že přirozeně tíhneme k hříchu (Ř 6,16–18). Hříšné touhy, sklony a tendence neustále přitahují naši pozornost. Ve 14. verši Jakub používá běžnou loveckou a rybářskou terminologii, když mluví o vnitřním „vábění“. Naše touhy nás jako návnady lákají, a když se jim dáme všanc, nakonec nás chytí jako rybu na udici nebo lišku do pasti.

Co mají texty v Ef 6,17; Ž 119,11 a L 4,8 společného a jaký mají vztah k otázce vítězství nad hříchem?

Jakub v textu zřetelně odděluje pokušení od hříchu. Vnitřní pokušení ještě není hříchem. Problém není ve vlastním pokušení, ale v tom, jak se k němu postavíme. Hříšná přirozenost ještě není sama o sobě hříchem. Stává se jím teprve tehdy, až jí umožníme, aby nás ovládla a ovlivnila naši volbu. V Božím slově máme zaslíbení, která nám dávají jistotu vítězství nad hříchem, pokud se jich budeme domáhat a držet vírou.

Aplikace

Uvažuj o tom, že hřích je vždy otázkou rozhodnutí člověka. (Koneckonců kdyby tomu tak nebylo, jak bychom za něj mohli být souzeni?) Co ti může v praktickém životě pomoci nedělat špatné volby?

Chtíč, jakmile počne, rodí hřích

¹³Když je však někdo pokoušen, ať nikdy neříká, že to pokušení je od Boha. Jako Bůh nemůže být pokoušen zlým, tak také sám nikoho nepokouší. ¹⁴Když je někdo pokoušen, vždycky jej vleče a vábí jeho vlastní chtíč. ¹⁵Chtíč, jakmile počne, rodí hřích a hřích, když dospěje, plodí smrt. (Jk 1,13–15; B21)

Osobní studium

Kdy se z pokušení stane hřích?

V Jk 1,15 jsou použita řecká slova, jimiž byl popisován proces porodu. „Chtíč, jakmile počne, rodí hřích a hřích, když dospěje, plodí smrt.“ (B21) Je to paradox. Proces, který má dát vznik životu, Jakub používá k vysvětlení principu hříchu – a tedy procesu smrti (Ř 7,10–13). Hřích, podobně jako rakovina, obsadí a zničí svého hostitele. Všichni to víme, protože jsme všichni zasaženi hříchem. Naše srdce jsou zlá a my je nemůžeme změnit.

Eva je typickým příkladem střetu s pokušením (Gn 3,1–6). Co ji vedlo k tomu, že zhřešila?

Hřích začíná nedůvěrou vůči Bohu. Satan – se stejným úspěchem jako u třetiny andělů (Zj 12,4,7–9) – vzbudil v Evě pochybnosti o Božím charakteru (Gn 3,1–5). Tím, že se Eva přiblížila k zakázanému stromu, ještě nespáchala hřích; snědením ovoce však již ano. Hříšnému skutku předcházelo nesprávné myšlení (Gn 3,6). Eva se ztotožnila se satanovým myšlením.

Hřích vždy začíná v mysli. Podobně jako Eva můžeme například přemýšlet o „výhodách“ špatného jednání. Pak se k těmto myšlenkám připojí naše pocity a obrazotvornost, velmi záhy „skočíme na návnadu“ a padneme do hříchu.

Často se pak divíme tomu, jak k tomu vůbec mohlo dojít. Odpověď je jednoduchá: sami jsme se dopustili hříchu. Nikdo nás nenutil zhřešit.

„Usilovnou modlitbou a životem ve víře můžeme odolat satanovým útokům a udržet si neposkvrněné srdce. Ani to nejsilnější pokušení není omluvou pro hřích. Ať je jeho tlak na nás sebevětší, překročení zákona je v naší režii. Žádné síly země ani pekla nás nemohou přinutit k tomu, abychom zhřešili. Naše vůle k tomu musí dát souhlas, srdce musí ustoupit. Ale touha nemůže přesvědčit rozum, ani zločin zvítězit nad spravedlností.“ (Ellen Whiteová – Christian Privileges and Duties; ST, 4. 10. 1883)

Aplikace

Ve které oblasti na tebe působí pokušení? Je to přirozené? Podlehli jsi tomuto pokušení? Co můžeš udělat pro změnu?

Dobrý dar shůry

17 „Každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování“ je shůry, sestupuje od Otce nebeských světél. U něho není proměny ani střídání světla a stínu. 18 Z jeho rozhodnutí jsme se znovu zrodili slovem pravdy, abychom byli jakoby první sklizní jeho stvoření. (Jk 1,17.18)

Osobní studium

Přestože hřích rodí smrt, Bůh je dárce života. Je „Otcem nebeských světél“ (Jk 1,17), jak je zmíněno už při stvoření (Gn 1,14–18). Bůh nám dává možnost narodit se k novému životu, který je tím největším darem, jaký můžeme získat „shůry“ (Jk 1,17; J 3,3).

Podobně jako Pavel, který hovoří o spasení jako výsledku Boží milosti (Ř 3,23.24; Ef 2,8; 2Tm 1,9), mluví Jakub o „daru“ (Jk 1,17). V následujícím verši ukazuje na to, že spasení, stejně jako nové narození, je výsledkem Božího plánu: „Z jeho rozhodnutí jsme se znovu zrodili slovem pravdy, abychom byli jakoby první sklizní jeho stvoření“ (Jk 1,18). To jasně dokazuje, že Bůh si přeje, abychom byli spaseni. Bylo jeho vůlí, ještě z doby, kdy jsme tady nebyli, abychom byli zachráněni a měli v něm nový život po celou věčnost.

V čem se liší Jakubův pohled na znovuzrození od Pavlova a Petrova (Tt 3,5–7; 1Pt 1,23)?

Ježíš, Pavel, Petr i Jakub spojují spasení se znovuzrozením. Božím záměrem v plánu vykoupení je opětovné spojení hříchem porobeného lidského rodu s nebesy. Propast byla tak velká a široká, že ji žádný člověk nemohl překlenout. Jedině Ježíš – Slovo Boží v lidské podobě – mohl opět spojit nebe se zemí. Jedině inspirované slovo (2Tm 3,16) může vdechnout duchovní život lidem, jejichž srdce jsou otevřená k přijetí tohoto daru.

Krátce řečeno, náš „Otec světél“ nás natolik miluje, že – aniž bychom toho byli hodni – nám dává „každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování“ (Jk 1,17). Nabízí nám ten největší ze všech darů – Ježíše Krista.

Aplikace

Jaké dary jsi přijal „shůry“? Proč je tak důležité v nich zůstat? Co se stane, když se vzdálíme?

Rychlý k naslouchání, ale pomalý k mluvení

¹⁹Pamatujte si, moji milovaní bratři: každý člověk ať je rychlý k naslouchání, ale pomalý k mluvení, pomalý k hněvu; ²⁰vždyť lidským hněvem spravedlnost Boží neprosadíš. (Jk 1,19.20)

Osobní studium

Boží slovo je mocné. Ale někdy jsou taková i lidská slova. Jak často jsme vyřkli slova, která bychom později rádi vzali zpět! Přestože si uvědomujeme, jak mohou být zraňující a jak je zničující hněv, stejně se často nedokážeme ovládat. Sami od sebe se nezměníme. Proto potřebujeme naslouchat Bohu a nechat jej, aby nás mohl změnit.

„Když zmlknou všechny ostatní hlasy a my v naprostém klidu čekáme před Bohem, vnitřní pokoj nám umožní lépe slyšet Boží hlas. Bůh nás pobízí: „Dost už! Uznejte, že já jsem Bůh.““ (MH 58; ŽNP 25)

Problém se však znovu vynoří, když přestaneme poslouchat Boha i sebe navzájem. Ať už jsme doma, v práci nebo ve sboru, poté, co přestaneme naslouchat, nastoupí argumenty. Pak začne hovor nabývat na rychlosti a nastoupí hněv. Dostáváme se v komunikaci na šikmou plochu hříchu.

Proto Jakub klade vedle sebe Boží spravedlnost a lidský hněv. Dokud se budeme spoléhat na to, co vyvěrá z naší hříšné přirozenosti, tak se budeme bránit tvůrčí síle Božího slova, jež nás chce přitáhnout zpět k Bohu. Místo toho budeme z úst vypouštět neužitečná, někdy až zraňující slova. Vzhledem k tomu, že nás „Bůh světél“ nám chce věnovat připravený dar nového života, nemůžeme se divit tomu, že nás Jakub nabádá, abychom si dávali pozor na to, co říkáme.

Co říkají o slovech texty zaznamenané v Př 15,1; Iz 50,4; Ef 4,29; 5,4 a Ko 4,6?

Aplikace

Vzpomeň si, kdy tě naposled někdo zranil slovy. Hloubka pocitu, který situaci doprovázel, ti ukazuje, jak mocné může být slovo – jak to dobré, tak zlé. Co můžeš udělat pro to, abys ovládal svá slova? Proč je důležité přemýšlet předtím, než něco řekneš?

Slovo, které má moc spasit

A proto odstraňte veškerou špínu a přemíru špatnosti a v tichosti přijměte zaseté slovo, které má moc spasit vaše duše. (Jk 1,21)

Osobní studium

Jakou roli má „slovo“ v Jk 1,21?

Tento verš shrnuje, co již bylo řečeno o víře a spasení. Vyzývá nás, abychom se zbavili veškeré nečistoty a oddělili se od zla. Výraz „odstranit“ (nebo „odložit“ – řecky apotithémi) je v Novém zákoně použit celkem devětkrát, z toho sedmkrát ve významu oddělení se od zlých návyků (Ř 13,12; Ef 4,22.25; Ko 3,8; Žd 12,1; 1Pt 2,1).

Slovo „špína“, které používá Jakub, může také znamenat vyslečení „špinavých hadrů“. V řeckém překladu Starého zákona se slovo špinavý (ryparos) objevuje pouze na jednom místě – v Za 3,3.4. Velekněz Jósua zde představuje hříšný Izrael. Bůh z něj sundává špinavý šat a obléká mu čisté roucho symbolizující očištění a odpuštění izraelskému národu.

Tato scéna se liší od známých křesťanských obrazů, na kterých Ježíš navléká čisté bílé roucho na špinavý šat. Kdo by to ve skutečném životě dělal? Nikdo přece neobleče čisté šaty na špinavé. Tak jako u Zacharjáše, musí být nejdříve vyslečeny špinavé šaty a teprve potom mohou být obléknuty šaty čisté. Pokud chceme být přikryti dokonalým rouchem Kristovy spravedlnosti, musíme se mu cele odevzdat, denně se rozhodovat umírat své hříšné přirozenosti a dovolit mu, aby nás tvořil ke svému obrazu.

Aplikace

Co konkrétně pro tebe znamená „přijmout zaseté slovo“ do srdce? Jak to můžeš prakticky uskutečňovat?

Podněty k zamyšlení

„Plán vykoupení předpokládá naše úplné vysvobození ze satanovy moci. Kristus chrání před hříchem všechny zkoušené. Přišel zmařit ďáblovy činy a ustanovil Ducha svatého, aby každému, kdo činí pokání, pomáhal nehrěšit.“ (DA 311; TV 195)

„Jestliže jsi přijal Krista za svého osobního Spasitele, musíš zapomenout na sebe a snažit se pomáhat druhým. Vyprávěj jim o lásce a dobrotě Pána Ježíše. Splň každou uloženou povinnost. Nos na svém srdci problémy jiných lidí a všemi dostupnými prostředky se snaž zachraňovat hynoucí. Když přijmeš Kristova Ducha – Ducha nesobecké lásky a práce pro druhé – porosteš a poneseš ovoce. Ve tvé povaze uzraje ovoce Ducha. Tvá víra zesílí, tvé přesvědčení se prohloubí a tvá láska se zdokonalí. Stále více se budeš podobat Ježíši Kristu v tom, co je čisté, ušlechtilé a krásné.“ (COL 67.68; PM 33.34)

K tématu si můžete přečíst kapitolu Jak se zbavit pocitu viny v knize Cesta k vnitřnímu pokoji.

Otázky k rozhovoru

- 1. Přemýšlejte společně o skutečné síle slov. Proč mají takovou moc? Jak se dá s jazykem manipulovat? Může se stát, že to, co říkáme nebo píšeme, je důležitější než realita?**
- 2. Přečtěte si pasáž zapsanou v Jk 1,12–21. Shrňte vlastními slovy, jaké je v ní důležité poselství. Jakou naději a zaslíbení v ní nacházíme?**
- 3. „Chtíč, jakmile počne, rodí hřích a hřích, když dospěje, plodí smrt“ (J 1,15; B21). Proč se okrádáme o vítězství, které nám patří? Jakým způsobem si zdůvodňujeme hřích a proč je to vždy nebezpečné pohrávání?**
- 4. Přečtěte si poslední pasáž od Ellen Whiteové v části na pátek. Jakou důležitou radu v ní můžeme nalézt – zvláště pro ty, kteří kolísají ve víře?**